

”GUDS ORD BÄR ICKE BOJOR” 2 Tim. 2:9

NORDISK ÖSTMISSION

NR 1

MARS 2023

ÅRG 60

Nargö kyrka i Estland. Nu i den avsedda originalmålningen. Först efter över 80 år har färgen kommit på plats. Läs mer om pastoralvården på ön inne i tidningen.

Betraktelse:

**Deras hjärtan skall glädja sig som av vin.
Deras barn skall se det och bli glada och deras
hjärtan skall fröjda sig i Herren. Sakarja 10:7.**

Alla vet förstås att det finns barn i missbrukarhem som med fasa ser när en eller båda föräldrarna börjar dricka. De vet hur det kan sluta. Men i bibelordet ovan handlar det inte om missbruk utan om bruk och om självklar erfarenhet i Israels folk att vinet kan höja livskänsla och få dysterhet och bekymmer att sjunka undan. Det är den här erfarenheten som profeten Sakarja använder som hoppfull bild för något stort som ska hända: förlorarna – ”the losers”-, de hunsade och förtryckta, ska få en allierad som ska ändra hela läget. De som kördes över av övermäktiga fiender, de som kördes bort från sitt eget land ska få komma tillbaka och bli fria och trygga. Först handlar det här om det judiska folket som fördes bort som fångar till Babylon. Men Guds ord har kraften att kunna nå in till människor i andra tider och på andra platser och fylla dem med hopp och tro. Låt oss tänka just nu på Ukraina och dess hotade folk.

Nu går vi in tillsammans i en tid på året som kallas fasta och påsk. Kyrkans budskap den här tiden är färgstarkt och smakrikt – allvarets blålila och glädjens gulvita;

- smärtans och förräderiets beska droppar och segerns och glädjens sötma.

En vän till mig i Ontario, Kanada, gav mig för flera år sedan en glasmålning han gjort. Den föreställer en fastspikad vinranka. En riktig spik går rätt in i glaset. Är spiken satt där för att rankan ska hålla sig uppe? Nej spiken skavde upp barken så att rankan som är fäst på bjälken börjar blöda! Men det hindrar nu inte vinrankans grenar från att frambringa druvor som lyser blodröda i solen.

Den som känner till lite om Jesus från Nasaret vet att han till slut blödde på ett kors. Att vi här i Sverige – långt ifrån Jerusalem och två tusen år senare minns Jesus och känner igen korsets tecken måste ha en förklaring. Vilken? Vi kristna tror och känner till att korset och döden inte blev det nederlag som fienderna hoppades. Den pinade och utstötte vände motgången till en seger. Döden byttas till liv på den tredje dagen. Det bittra lidandet för Jesus bar söta druvor för oss!

Du som fördrivits långt ifrån din barnatro och ifrån Guds rike du har en allierad i Jesus Kristus. Han har

NORDISK ÖSTMISSION

öppnat vägen hem till Gud – Du är välkommen hem hur du än är, vad du än har gjort. Att ta emot förlåtelse och kärlek från Gud genom Jesus Kristus – den korsfäste och uppståndne – det ger hjärtat en glädje som är starkare än vin och utan

baksmälla. När vi firar gudstjänst och delar det glada budskapet om Jesus och möter honom i nattvardens bröd och vin då smakar vi de söta frukterna av hans död och uppståndelse. Med Jesus förvandlas vi från förlorare till segrare!

*Jesus jag dig älskar, du som älskar mig.
Du på korset lider, jag tillbeder dig.*

*Jesus, du har uppstått, nu är graven tom.
Jag står där förundrad, o mysterium.*

Svensk psalm 359:1-2

Fredrik Sidenvall

Ordförandens spalt

Ukraina

Även i början av detta år är vår verksamhet naturligtvis framför allt fokuserad på Ukraina. Vi har regelbunden kontakt med våra vänner i DELKU och SELKU. Och i år hoppas vi få se en representant från Ukraina vid vårt årsmöte. Alexander Gross, pastor i Odessa, har tackat ja till att närvara för att berätta om läget i Ukraina. Detta är ett möte som jag ser fram emot med stor förväntan. Framförallt är Gross uppbokad för att tala vid vårt årsmöte, som i år kommer att äga rum i Hajoms församling. (Se information på annan sida i detta nummer.) Men vi ser också om det finns andra församlingar som vill ha besök av pastor Gross. Han skulle kunna vara i Sverige några dagar före Palmsöndagen. Däremot har han svårt att vara kvar efter Palmsöndagen eftersom han behöver komma hem till Ukraina före påsk.

Lastning i Solberga och lossning i Mykolajiv

Efter en del problem kunde vi äntligen lasta en stor last från vårt lager i Solberga för transport till Ukraina. Lasten gick till Mykolajiv. Ansvariga i Ukraina har varit Gennadij och Bogdan Miller. Vi lastade lördagen

14 januari och den kom fram lördagen 21 januari, så det tog en vecka att genomföra transporten. Men det känns helt fantastiskt att ha kunnat genomföra denna transport till detta utsatta område i södra Ukraina! Mottagarna har tackat för lasten som denna gång även innehöll mycket mat som köpts in i Sverige. Ett hjärtligt tack till er alla som på många sätt hjälpte oss med den transporten!

Nu är det nästan tomt i vårt lager och det är dags att börja förbereda för nästa transport, som även den är planerad att gå till Ukraina.

Hälsningar från Ryssland och Belarus

Även om det har blivit mycket svårare att upprätthålla kontakterna med våra vänner i Ryssland och Belarus, så har vi fortfarande kontakt. Även denna jul har vi skickat och fått jul- och nyårshälsningar från Ryssland och Belarus. Nordisk Östmissions stöd till bibelöversättningen till ängsmårika fortsätter som tidigare. Att alla människor skall få möjlighet att läsa den Heliga Skrift på sitt eget modersmål är mycket viktigt och vi är därför mycket glada att få vara med att stödja detta arbete. Vi får regelbundet information om hur verksamheten går framåt. Planen är att hela

NORDISK ÖSTMISSION

En missionsbiskops skrud har nu sänts till andra sidan Östersjön.

översättningen skall vara klar inom ett år. Jag måste erkänna att det skulle vara väldigt roligt att i samband med det besöka Josjkar-Ola, huvudstaden i republiken Mari-El som ligger i östeuropeiska slätten på gränsen till Uralbergen. Vi får se om detta är möjligt under rådande världsläge.

Lettland och träff med

Hans Jönsson

Nordisk Östmission har under många år varit med och stött den lutherska kyrkan i Lettland. Biskop Hans Jönsson berättade om detta i nr 4 2020 av vår tidning. I början av året fick jag en uppdatering av läget i den lettiska kyrkan, i samband med ett kort möte med Hans Jönsson i Göteborg. Hans informerade då om att Corpus Christi-konferensen, som har genomförts under många somrar (2022 var den i Göteborg), under 2023 planeras att genomföras i Liepaja stift i Lettland. Liepaja är det stift där Hans Jönsson är biskop och domkyrkan ligger i staden Liepaja. Hans önskade att NÖ skulle hjälpa till med anläggning så att det blir möjligt att se och lyssna på gudstjänster även om man inte är i kyrkan. Ibland brukar man prata om detta som något helt nytt men så är det ju inte. Även för många år sedan var det möjligt att lyssna på predikningar, via radio, bl.a. på äldreboende som låg i närheten av en kyrka. Och många har väl

i efterhand kunnat lyssna på bandinspelningar från gudstjänster. Nordisk Östmission har gett pengar till en sådan anläggning som kan användas i en kyrka. Vi kommer även i år att stödja letters deltagande i Corpus Christi även om det blir med ett mindre belopp än tidigare. Eftersom konferensen detta år är i Lettland behöver de ju ingen reseersättning.

Hans berättade också om arbetet med att förlänga ackrediteringen för Lutherakademin. Här har man god hjälp av FFG. NÖ fortsätter att ge ett årligt stöd till Lutherakademin.

Slutligen fick jag också möjligheten att överlämna en biskopsskrud till Hans Jönsson att användas vid resor. För några år sedan hörde Birgitta Envall, dotter till Bertil Envall, av sig och frågade, om vi kände någon som hade användning av en biskopsskrud och mitra som Bertil Envall hade när han var biskop i Malaysia. (Bertil Envall började som missionär i Indien och blev sedan biskop i Malaysia.) Skruden, som är väldigt lätt, var avsedd att användas vid resor. P.g.a. pandemin har den blivit liggande hemma hos mig. Men nu fick jag äntligen möjlighet att överlämna den till Hans som gärna tog emot den. Birgitta Envall har informerats.

Martin Wihlborg

Transportens avgång

Många frivilliga händer och fötter hjälper NÖ att få iväg transporten från Solberga till Ukraina. Ett varmt tack!

Transportens ankomst

Nordisk Östmissions transport av mat och förnödenheter har kommit fram till Mykolajiv, och kan därför delas ut till behövande. Foto från Miller.

Nordisk Östmissions årsmöte 2023

Palmsöndagen den 2 april i Västra Marks församling
kl. 10 gudstjänst i Hajoms kyrka, Ola Larsson.

Föredrag i församlingshemmet av
Alexander Gross från Ukraina

Årsmötesförhandlingar

Välkomna!

Styrelsen

Hajom ligger i Marks härad, kommun och kontrakt!

Nyheter från östfronten 2022

Här kommer en rapport från andra sidan Östersjön. NÖ understödjer det pastorala arbetet i S:t Mikael's församling i Tallinn och på några av Estlands öar. Vi bidrar till lönekostnaden för pastor Tõnis Kark.

I en känd bok heter det på västfronten intet nytt, men som överskriften redan avslöjar, så skulle vi inte vilja säga detsamma om vårt lilla ansvarsområde för Kristi kyrka, då det både på öarna och här på Riddaregatan har hänt en hel del under det gångna året och som blivit möjligt inte minst genom den kaplanstjänst vi kunnat inrätta med NÖ:s stöd.

Nargö

Vi har i en tidigare artikel berättat om inledningen av julfirandet på Nargö, så nu kan det kanske passa bra att berätta om avslutningen i samband med Kyndelsmäss, som vi fick fira ordentligt med väntande jultåg i hamnen för resan till kapellet. När sedan gudstjänsten var avslutad väntade nästa överraskning: Att prästerna fick turas om att åka på snöplogens bekväma fåtölj. Soppa och sedvanlig samvaro avslutades med spontansång i hamnen innan det bar iväg tillbaka till fastlandet.

Vi har också på Nargö kommit igång med den första konfirmandklassen, om än med endast tre deltagare. Det är ändå den första sedan andra världskriget, så även i vår på så många sätt onormala tid kan man se små delar av normalitet komma

tillbaka. Ett verkligt under är det också att vi genom goda givares stöd fått brädfodring och målning avklarade på kapellet. På det sättet har nu för första gången kapellet fått den färg som planerades av arkitekten på 1930-talet, men som aldrig kom på plats före den sovjetiska ockupationen. Det nuvarande kapellet, som vi fått använda mer än de som byggde det, är en ersättning för det gamla som ”de röda” eldade upp i samband med revolutionen. Allt detta sammantaget stämmer till tacksamhet och får vara en liten påminnelse om att det goda alltid segrar till slut alldeles oberoende av hur stark ondskan kan synas vara för en längre eller kortare tid.

Glädjeämnen

På Runö har den första konfirmandklassen, efter kommunismens fall, kunnat avslutas med konfirmation och nattvardsgång. Visst finns det glädjeämnen även i vår tid, då krig och krigslarm påverkar så mycket! Vi håller nu på med planer och förberedelser för att skydda vår kyrkas konstskatter i händelse av krig. Samtidigt iordningställer vi ett skyddsrum i Mikaelskyrkans källare, utifrån att det gäller att

*Favorit i repris: Kyrkorna i S:ta Magdalena församling på Runö.
Bilden tål att publiceras även detta år.*

förbereda sig för krig om man vill få njuta fredens välsignelse. Skall riket och dess självständighet kunna bestå, så måste alla, även församlingar dra sitt lilla strå till stacken.

Ett glädjeämne är också vår växande söndagsskola här i S:t Mikael och de läger vi kunde ha under sommaren först på Nargö och sedan ett stadsläger med dagsaktiviteter under en vecka med allt från första-hjälpen-utbildning till att bekanta sig med kyrkogeln och avslutning med att vi alla blev mottagna av svenska ambassadören.

Efter det långa koronaavbrottet har vi också kunnat intensifiera kontakterna över Finska viken, och med söndagsskolan har vi kunnat besöka Helsingfors Johannes församling,

som tog väl hand om oss. Sedan besökte vi Mannerheimmuseet, i fast förvisning om att vi i vår tid kanske mer än någonsin behöver helgon och hjältar som föredömen istället för allt det negativa som sköljer över de unga, inte minst på internet. En god vän på Runö kallar det träffande

Vinterutflykt på Nargö med pastor Kark på snöplogen.

NORDISK ÖSTMISSION

Pastorer och församlingsbor på söndagsskoleresa till Helsingfors.

på estniska för ”interneedus”. Detta klingar inte lika bra på svenska, men betyder interförbannelse. I sanning är det så att gott och nyttigt kommer via samma kanal som det nedbrytande och destruktiva. Dataapparaten är också bedräglig genom att på samma gång vara ett

Pastorer och församlingsbor

arbetsredskap och ett ofta meningslöst tidsfördriv. Det var ju ingen som fastnade i timmar av skrivande så länge som vi hade skrivmaskiner, men klagande hjälper här som i allt föga, utan vi måste istället efterfölja helgonens och hjältarnas föredöme, och genom att bevara ordningen i smått som stort få bli bevarade i såväl större som mindre saker, också i den framtid som vi inte vet mer om, än att allt ligger i Herrens händer, och att vi skall kasta alla vår bekymmer på Honom som har omsorg om oss.

Patrik Göransson
Tallinn (Reval)

Bilder från Belarus (Vitryssland)

Sedan flera år tillbaka har NÖ brukat skicka en summa för att bekosta julklappar till barn i Vitryssland (Belarus). Vi har som tack fått några bilder från pastor Valery Hryhoryk. Här är två av dem.

Tack för alla ukraina-pengar!

Tack för 2022 var året då NÖ fick särskilt många gåvor öronmärkta med "Ukraina" eller "Blågul nödhjälp" Varmt tack! Dessa pengar har vi kunnat förmedla till olika lutherska församlingar och pastorer i Ukraina. Mycket av detta har förmedlats genom vår tyska bank. När vi har räknat ner summorna för förra året

kan vi lägga märke till att inkomster och utgifter går nästan jämt ut, om man räknar bort försäljningen av en ärvd fastighet. Allmänna gåvor, gåvor till Ukraina och kollekt, Ukraina inräknat, landar på vardera femhundra tusen kronor.

A.E.

Gåvoredovisning

OKTOBER 2022

Gåvor	58.140:00
Gåvor Ukraina	24.150:00
Kollekter	12.182:00
Summa	94.472:00

Kollekter oktober 2022

(utan särskild anmärkning)
Helga Trefaldighet, Alvesta 2460,
Istorps pastorat 242,
Västra Marks församling 7630,
Hysna 950.

Kollekt oktober 2022 till Ukraina
Naum 900

Hyllningar oktober 2022

Tage Hansson, Håлта, Harald
Waldemarson, Häradsхамmar,
Bertil Waldemarson, Norrköping,
Kerstin Andersson, Ytterby,
Maria Kela, Uddevalla, Elisabeth
Thorsell, Lysekil, Kerstin
Bengtsson, Örkelljunga, Elisabeth
Johansson, Sexdrega, Anders
Selander, Vittsjö.

Begravningar oktober 2022

Johannes Andersson, Tostared,
Britt-Marie Andersson,
Örkelljunga, Bengt Fåglefelt, Vara

NOVEMBER 2022

Gåvor	52.345:00
Gåvor Ukraina	15.800:00
Kollekter	17.684:00
Summa	85.829:00

Kollekter november 2022

(utan särskild anmärkning)
Löftadalens pastorat (bidrag) 5000,
Bro (Stångenäs) 630,
Örkened 1146, Uddevalla 390+463,
Solberga (t transport) 1140+4410,
Västra Marks förs 3305, Osby ev
luth missionsförening 1100.

Kollekt november 2022 till Ukraina
Örby 100

Hyllningar november 2022

Ingrid Johansson, Norum,
Per Olof Johansson, Jörlanda.

Begravningar november 2022

Ragnar Svantesson, Strömstad,
Lennart Gustafsson, Skallsjö,
John Olsson, Angered,
Ethel Forsgren, Skellefteå.

DECEMBER 2022

Gåvor	88.622:00
Gåvor Ukraina	67.000:00
Kollekter	31.812:00
Summa	187.434:00

Kollekter december 2022

(utan särskild anmärkning)
Västra Marks församling 2485,
S:t Stefanus, Stockholm 11924

Kollekt december 2022 till Ukraina

Dellenbygdens pastorat 2423,
Skånes Fagerhult 8250, Skene 730,
Örtagården, Lane Ryr 6000

NORDISK ÖSTMISSION

Hyllningar december 2022

Peter Hasselström, Varberg,
Eva Andersson, Margareta
Johansson, Grundsund,
Ann Mari Lund, Ö Torsås.

Lars Torén, Johannes Andersson,
Tostared, Ann-Marie Ek, Ö
Torsås, Bo Johansson, Björkekärr,
Ingela Kerstin Hellman, Elisabet
Viktorsson, Bäve och Krokstad,
Marianne Kirsebom.

Begravningar december 2022

Lars Olof Johansson, Göteborg,
Ingela Holmquist, Halmstad,
Hagar Olsson, Solberga,
Helen Karlsson, Brastad,
Lennart Eriksson, Örby,

Arbetskrets, fjärde kvartalet:
Skene 9555+2233 t Ukraina.

*Övriga upplysningar lämnas
av kassören.*

Att betala gåvor till NÖ

NÖ är kund i flera banker. De flesta gåvorna kommer som betalning till vårt plusgirokonto, som är en del av Nordea. Detta konto med, nummer **42 20 57-0**, har vi haft sedan 1956! Det tryggar väl för att det är pålitligt eller hur, även om det var länge sedan det var en del av postverket. Nästan varje bankdag är det omsättning på kontot, och vi får reda på saldot varje dag på kontoutdraget. Vid nätbetalning står avsändarens namn samt hela eller delar av adressen på kontoutdraget jämte det meddelande som man skrivit.

Vårt bankgironummer **484-5350** leder betalningarna till ett konto i banken SEB. Numera behöver vi skriva ut avierna från datorn.

Vi har också pengar på konton i Handelsbanken och Alingsås sparbank. Behöver du t.ex. sparbankskontot för en stående överföring, hör av dig. Dessutom har vi ett euro-konto i en tysk bank.

Vi har inte autogiro, men man kan lägga in en stående betalning från sin egen nätbank. Några av er har en sådan betalning. Om man gör så är det bra om man meddelar kassören, särskilt om inte det egna namnet står som meddelande, så att man inte blir gallrad ur prenumerantregistret om gåvan ges anonymt.

Swish går snabbt för betalaren, men är inte lika bekvämt för mottagaren, menar jag, åtminstone om den är en juridisk person vars nummer börjar på 123. Man måste gå in i internetbanken (i vårt fall SEB) för att se betalningen. Det står ingen adress till den betalande även om namn och telefonnummer står tydligt, när man väl klickat på raden i nätbanken. Använd därför girering (genom nätbanken på dator eller i mobil, eller kuvertgiro) i första hand och Swish i undantagsfall. Swish-numret är **1234902045**.

Tack för alla era gåvor, och för den kontakt som jag får med er genom dessa betalningar!

Anders Eliasson
Kassör

Pastorat

Pastorat har traditionellt varit en kyrkoherdes (en pastors) ämbetsområde, även när det omfattat flera församlingar. Så är det väl fortfarande även om det ekonomiska samarbetet stryks under nu för tiden i dessa gäll. Gäll är ju en synonym till pastorat. Under 2022 har vi fått många gåvor till Ukraina, även märkta ”Blågul nödhjälp”, inte bara från enskilda, utan även från flera pastorat. Varmt tack för dessa gåvor! Som tack får ni vårt missionsblad, där ett par texter

i detta nummer berör Baltikum. I Baltikum har pastorat haft betydelsen prästgård. Därför bifogar vi en bild från Runö där den gamla prästgården numera är skola.

Anders Eliasson

**Adressändringar och liknande ärenden meddelas kassören!
Nordisk Östmission, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla**

Nordisk Östmission har enligt sina stadgar målsättningen ”att verka för evangeliets spridande bland i första hand östeuropeiska men i mån av ekonomi och övriga resurser också bland asiatiska folk”. Nordisk Östmission deltar också i mån av möjlighet i ”materiell hjälpverksamhet bland ovanstående folk”.

Tidningen Nordisk Östmission utkommer med fyra nummer per år, i mars, juni, september och december. **Adressändringar och andra registerärenden meddelas kassören!**

Ordförande: Martin Wihlborg, Torsgatan 36, 431 38 Mölndal. Tel. 072-244 33 25,
e-post: pmartin.wihlborg@gmail.com

Kassör: Anders Eliasson, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla. Tel. 0522-64 21 86 dagtid,
Tel. 0522-66 42 00 kvällstid.

Ansvarig utgivare: Margareta Eliasson, Ernst Torulfsgatan 17A, 416 73 Göteborg,
Tel. 073-218 86 71, **e-post** margareta.el@bredband.net

I redaktionen: Margareta Eliasson, Anders Eliasson.

Hemsida: www.nordiskostmission.se

Vid insättning av minst 50:- på plusgiro 42 20 57-0 eller bankgiro 484-5350 får Ni vårt missionsblad 4 ggr om året.

ISSN 0345-8571